

БАРНОМАИ
ДАВЛАТИИ САРМОЯГУЗОРӢ,
ГРАНТҶО ВА СОХТМОНИ АСОСӢ
БАРОИ СОЛҶОИ 2013–2015

Мундарица

Мундарица	2
Рӯйхати ихтисорот	4
Маълумоти асосӣ дар бораи кишвар	5
Фасли I. Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015	
Боби 1. Муқаддима	6
Боби 2. Тавсифи мухтасари кишвар	6
Боби 3. Иқтисодиёти давраи гузариш	6
Боби 4. Фарогирӣ ва самаранокии Барномаи давлатии сармоягузорӣ	9
Боби 5. Ҳолатҳои макроиқтисодӣ ва Барномаи давлатии сармоягузорӣ	10
Фасли II. Барномаи давлатии сармоягузорӣ грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015	11
Боби 6. Маблағгузори Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015	11
Боби 7. Ҷараён ва сохтори Барномаи давлатии сармоягузорӣ грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015	11
Боби 8. Рамзҳои Барномаи давлатии сармоягузорӣ грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015 ва тавсифи соҳаҳо	12
Боби 9. Барномаи давлатии сармоягузорӣ грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015 (қисмати қарзӣ)	13
Фасли III. Бахши сохтмони асосӣ (маблағҳои асосии мутамарказ) барои солҳои 2013–2015	15
Боби 10. Муқаддима	15
Боби 11. Бахши сохтмони асосӣ (маблағҳои асосии мутамарказ) барои солҳои 2013-2015	16
Фасли IV. Барномаи грантҳо ва кӯмаки техникӣ барои солҳои 2013-2015	19
Боби 12. Муқаддима	19
Боби 13. Барномаи грантҳо ва кӯмаки техникӣ барои солҳои 2013-2015	19

Фасли V. Муаррифии намунаҳо барои пешниҳоди чадвалҳои ҷамъбасти Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ	20
Боби 14. Чадвали маълумот дар бораи лоиҳаҳо	20
Боби 15. Чадвали маълумот дар бораи грантҳо ва кӯмаки техникӣ	21
Замимаҳо ва чадвалҳо	
Замимаи 1. Сиёсат ва стратегия аз рӯи бахшҳои иқтисодёти миллӣ	23
Замимаи 2. Чадвалҳои ҷамъбасти Барномаи давлатии сармоягузорӣ	50
Чадвали ҷамъбасти 1: Тақсими маблағҳо аз рӯи соҳаҳо дар доираи Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015	51
Чадвали ҷамъбасти 2: Татбиқи лоиҳаҳои сармоягузорӣ дар доираи Барномаи давлатии сармоягузорӣ (то 01.07.2012)	52
Чадвали ҷамъбасти 3: Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015	63
Чадвали ҷамъбасти 4: Бахши сохтмони асосӣ (маблағҳои асосии мутамарказ) барои солҳои 2013-2015	68
Чадвали ҷамъбасти 5: Грантҳо ва кӯмаки техникӣ барои солҳои 2013-2015	75
Замимаи 3. Лоиҳаҳои аз нигоҳи молиявӣ таъмингардида	90
Замимаи 4. Лоиҳаҳои ба маблағгузорӣ эҳтиёҷдошта	110
Замимаи 5. Грантҳои нав ва кӯмаки техникӣ	164

Руйхати ихтисоротҳо

БДС - (Барномаи давлатии сармоягузорӣ)

ҲСПСК - (Ҳуҷҷати Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ)

ММД - (Маҷмӯи маҳсулоти дохила)

МОИ - (Минтақаи озоди иқтисодӣ)

ХММЧБ - (Ҳароҷоти миёнамӯҳлат дар чорчӯбаҳои буҷавӣ)

НБО - (Нерӯгоҳи барқии обӣ)

ШСҲҚ - (Ширкати саҳомии ҳолдингии кушода)

ҶМЛ - (Ҷадвали маълумот дар бораи лоиҳаҳо)

ВМКБ - (Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон)

АИО - (Ассотсиатсияҳои истифодабарандагони об)

КВД - (Корхонаи воҳиди давлатӣ)

ШМА - (Штатҳои Мутаҳидаи Амрико)

КАТС - (Системаи хизматрасонии тиббӣ ва рушди босифати кӯмаки аввалияи тиббию санитарӣ)

Пойтахт	Душанбе
Масоҳат	142600 км. кв.
Аҳоли	7,616 млн. нафар (9 моҳи соли 2011)
	занҳо – 49.6%
	мардҳо – 50.4%
	аҳолии деҳот – 73.5%
	аҳолии шаҳр – 26,5%
Рӯзи Истиқлолияти давлатӣ	9 сентябри соли 1991
Қабули Конституция	6 ноябри соли 1994
Шакли сиёсӣ	Ҷумҳури
Ҳокимияти иҷроия	Сарвари Ҳукумат (Раис), Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
	Маҷлиси Олӣ (Маҷлиси Миллӣ, Маҷлиси намояндагон)
Ҳокимияти қонунгузор	Суди конституционӣ, Суди Олӣ, Суди олии иқтисодӣ
Ҳокимияти судӣ	Ноҳияҳои тобеи ҷумҳури: аҳоли – 1,72 млн. нафар масоҳат – 28600 км ²
Сохтори маъмурий	Вилояти Суғд: аҳоли – 2,24 млн. нафар, масоҳат – 25200 км ²
	Вилояти Хатлон: аҳоли – 2,68 млн. нафар, масоҳат – 24600 км ²
	Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон
	аҳоли – 0.21 млн. нафар
	масоҳат – 64100 км ²
	Шаҳри Душанбе: аҳоли – 0,72 млн. нафар.
	Сомонӣ (4,7604 сомонӣ=1 долл. ИМА, қурби миёнаи расмӣ дар шаш моҳи соли 2012)
	3866 сомонӣ (соли 2011)
Асьор	
	тоҷикон – 80 %, ўзбекҳо – 15,3 %, русҳо – 1,1 % ва дигарон – 3,6 %
ММД ба ҳар сари аҳоли	
	Давлатӣ – тоҷикӣ, муоширати байналмилалӣ-русӣ
Таркиби миллии аҳоли	
	Ислом: мусулмонон – 90%; дигарон – 10%
Забон	67,5 сол
Дин	16,8 (ба ҳар 1000 зинда таваллудшуда)
	29,3 (ба ҳар 1000 нафар)
	45 ба 100 000 таваллуд
Давомнокии умр	
Фавти кӯдакон (то 1-сола)	97%
Таваллуд	20,2 (ба 10 000 аҳоли)
Фавти модарон	
Маълумотнокӣ	
Таносуби шумораи аҳоли ба ҳар духтур	

Фасли 1. Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015

Боби 1. Муқаддима

Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013–2015 (минбаъд - БДС) аз тарафи Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия шудааст.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҳуҷҷати Стратегияи паст кардани сатҳи кабизоати ро (минбаъд-ҲСПСК-ро) омода намуд ва он ҳама кӯшишҳои васеи муштараки намоёндагони Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҷомеаи шахрвандӣ ва доираи соҳибкоронро дар бар мегирад, ки дар таҳияи тадбирҳои сиёсӣ оид ба паст кардани сатҳи кабизоатӣ дар Тоҷикистон ҳамкорӣ менамуданд. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон зарурати тақвияти инвестицияҳо, ки аз ҳисоби манбаъҳои хориҷӣ маблағгузорӣ мешавад, хуб дарк карда, инчунин сиёсати ҲСПСК-ро бо нақшаи буҷаи миёнамӯҳлат алоқаманд месозад, ки стратегияи миёнамӯҳлати иқтисодии мамлакатро муайян менамояд, БДС барои ҳарчи бештар ноил гардидан ба мақсадҳо ва татбиқи тадбирҳои дар ҲСПСК зикршуда таҳия гардидааст.

Боби 2. Тавсифи мухтасари кишвар

Тоҷикистон кишвари кӯҳсор буда, ба баҳр роҳи баромад надорад ва бо Афғонистон, Хитой, Қирғизистон ва Ўзбекистон ҳамсарҳад аст. Қаторкӯҳҳо қисмати шимолӣ ва ҷанубӣ, инчунин ғарбӣ ва шарқии кишварро аз ҳам ҷудо менамоянд.

Кишвар дорои захираҳои азими гидроэнергетикӣ мебошад. Дурнамои нерӯи барқӣ арзон барои истеҳсоли алюминий дар Тоҷикистон шароити махсус муҳайё намудааст. Иқлими мусоиди гарм ва мавсими дарозмуддати кишоварзӣ яқоя бо захираҳои фаровони обҳои дарёҳо барои обёрии заминҳо ҷиҳати махсусгардонии мамлакат ба соҳаи пахтакорӣ шароити хубро фароҳам овардааст. Ин омилҳо сохтори асосии иқтисодии кишварро муайян месозанд. Дар соҳаи истеҳсолоти саноат ба ғайр аз алюминий дар кишвар ба андозаҳои гуногун истифодаи иқтидору инфрасохтор барои истеҳсоли маводи кимиёӣ, нуриҳо, семент, рағани растанӣ, маҳсулоти нассочӣ ва ғайра мавҷуданд. Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои захираҳои бои канданиҳои фойданокӣ зеризаминӣ, дар андозаи муайян нафт, симоб, ангишт, сурб, руҳ, сурма, волфрам, тилло, нуқра, сангҳои қиматбаҳову ороишӣ, мармар ва ғайра мебошад.

Дарозии роҳҳои мошингард қариб 26605,1 км, роҳҳои оҳани дорои аҳамияти умумӣ қариб 953 км-ро ташкил медиҳанд. Инчунин чор фурудгоҳи ҳавоии асосие, ки ба хатсайрҳои байналмилалӣ хизмат мерасонанд, вучуд доранд.

Боби 3. Иқтисодиёти давраи гузариш

Таҳлили рушди иҷтимоию иқтисодии кишвар ва ҷамъбасти дастовардҳои мамлакат дар тӯли зиёда аз бист соли Истиқлолияти давлатӣ дар марҳалае сурат мегирад, ки мардуми шарафманди

диёр ба ду санаи бузургу тақдирсози миллат, яъне бистсолагии Иҷлосияи 16-уми Шӯрои Олӣ ва понздаҳсолагии Рӯзи Ваҳдати Миллӣ омодагӣ мегиранд.

Дарвоқеъ, Иҷлосияи таърихии 16-уми Шӯрои Олӣ барои барқарории давлати демокративу ҳуқуқбунёд замина гузошт ва таърих худ шоҳид аст, ки ваҳдати миллӣ ва ҳамдигарфаҳмии афроди ҷомеа ҳамчун муҳимтарин омили пешрафти давлату миллат тайи 15 соли сулҳу оромӣ барои пешрафти кишвари мо шароити мусоид фароҳам овард.

Дурнамои рушди иқтисодии ҷаҳонӣ дар соли 2012 бо дарназардошти як қатор омилҳо аз ҷумла, мушкилоти қарзӣ дар иқтисодии Иёлоти Муттаҳидаи Амрико ва кишварҳои Аврупо, вазъи шадиди сиеъӣ дар кишварҳои Шарқи наздик, ноустувории нархҳо дар бозорҳои молику ашёии ҷаҳонӣ, ки бевосита таъсири манфии худро ба раванди рушди иқтисодии ҷаҳонӣ ва дурнамои он мерасонад, ҳамоно ноаён боқӣ мемонад.

Аз тарафи дигар аз сабаби идома ёфтани коҳишбӣ дар рушди иқтисодии Иёлоти Муттаҳидаи Амрико, давлатҳои мутараққии Аврупо ва Хитой талабот ба маҳсулоти нафтӣ ва инчунин ба дигар ашёи хом кам гардида, бевосита ба пастравии нарх мусоидат намуд. Аз рӯи баҳодиҳии як қатор коршиносон пастравии нархи ҷаҳонии нафт дар нимсолаи дуюми соли 2012 низ идома хоҳад ёфт. Дар баробари ин иқтисодии ҷаҳон бо суръати начандон зиёд ва тамоюли афзоиш рушд ёфта истодааст.

Солҳои охир рушди иқтисоди ҷаҳонӣ асосан аз ҳисоби кишварҳои рӯ ба тараққӣ, ки аз рӯи суръати афзоиш якҷанд маротиба аз давлатҳои мутараққӣ дар пешанд, таъмин мегардад.

Тибқи дурнамои коршиносони байналмиллалӣ дар соли 2012 рушди ҷаҳонии ММД аз 3 то 3,3 фоизро ташкил хоҳад дод. Рушди иқтисодии кишварҳои тараққикарда аз 1,2 то 1,5 фоиз ва дар кишварҳои рӯ ба тараққӣ то 5,5-6 фоиз аз он ҷумла дар Хитой то 8,2 фоиз коҳиш хоҳад ёфт.

Бояд зикр кард, ки дар натиҷаи андешидани тадбирҳо аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба мӯътадилсозии нишондиҳандаҳои макроиқтисодӣ афзоиши дараҷаи таваррум боздошта шуд, фарқияти қурби асъор кам карда шуд ва аз соли 1997 сар карда, болоравии ММД ба назар расид.

**Нишондиҳандаҳои асосии макроиқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон
дар солҳои 2005 - 06. 2012**

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	6 моҳи 2012
ММД номиналӣ (млн. сомонӣ)	7206,6	9335,2	12804,4	17706,9	20628,5	24704,7	30069,3	13824,2
ММД воқеӣ (бо % афзоиш)	106,7	107,0	107,8	107,9	103,9	106,5	107,4	107,4
Таваррум (бо %)	7,8	11,9	21,5	20,4	6,4	6,5	12,5	5,7
Соҳтори ММД (бо % аз ҳаҷми ММД)								
Истехсоли молҳо	48,9	49	46,1	44,5	40,8	41,6	43,5	35,6
Хизматрасонӣ	39,6	39,4	41,4	42,7	48,7	47,9	44,7	49,4
Андозҳои холис	11,5	11,6	12,5	12,8	10,5	10,5	11,8	15,0
Нишондиҳандаҳои бучаи давлатӣ нисбат ба ММД (бо %)								
Даромадҳо	19,6	19,7	29,4	29,5	28,9	26,5	28,2	31,0
Харочотҳо	19,5	19,1	27,3	27,2	27,6	26,2	27,5	29,2
Қаср	0,2	0,6	2,1	2,3	1,3	0,3	0,7	1,8
Нишондиҳандаҳои гардиши савдои хориҷӣ (млн.долл.ШМА)								
Гардиши савдои хориҷӣ	2238,8	3124,4	4015,3	4681,3	3579,9	3853,1	4443,3	2429,1

Содирот	908,7	1399	1468,1	1408,7	1010,3	1195,3	1256,9	669,6
Воридот	1330,1	1725,4	2547,2	3272,6	2569,6	2657,8	3186,4	1759,6
Фарқият (+/-)	-421,4	-326,4	-1079,1	-1863,9	-1559,3	-1462,5	-1929,5	-1090,0

Маҷмуи маҳсулоти дохилии кишвар ҳамчун нишондиҳандаи асосии самаранокии рушди иқтисодӣ дар шаш моҳи соли ҷорӣ нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 7,4 фоиз афзоиш ёфт. Нишондиҳандаи мазкур дар нимсолаи аввали соли гузашта 6,9 фоизро ташкил дода буд, яъне дар давраи ҳисоботӣ зиёдшавии он нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 0,5 банди фоизиро ташкил додааст. Ҳаҷми ММД-и номиналӣ дар шаш моҳи соли ҷорӣ 13824,2 млн. сомони ро ташкил дод, ки он нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 2666 млн. сомонӣ зиёд мебошад.

Омили асосии рушди иқтисоди миллӣ дар шаш моҳи соли 2012 ин афзоиши босуръати истеҳсоли саноатӣ (112,0 фоиз), фаъолгардии истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ (106,5 фоиз), беҳтаргардонии фаъолияти савдои хориҷӣ (109,7 фоиз), баландшавии талаботи истеъмолӣ дар бозори дохилӣ, ки ба рушди савдои чакана (119,6 фоиз) ва хизматрасонии пулии аҳоли (113,1 фоиз) мусоидат намуд.

Дар нимсолаи аввали соли ҷорӣ сатҳи таваррум 2,5 фоиз нисбати 7,1 фоиз дар ҳамин давраи соли гузашта ва болоравии миёнамоҳонаи он дар сатҳи 0,42 фоиз нисбати 1,18 фоиз дар соли гузаштаро ташкил намудааст.

Ҳамзамон, дар моҳи июн бошад сатҳи таваррум 0,2 фоизро ташкил дод. Нархҳо ба маҳсулоти озуқа дар сатҳи моҳи май боқӣ монда, ғайриозуқа 0,7 фоиз зиёд гардида, тарифаҳои хизматрасонии пулакӣ ба андозаи 0,2 фоиз коҳиш ёфтааст.

Дар ин давра муомилоти савдои хориҷии ҷумҳурӣ бо 89 мамолик, аз он ҷумла бо 10 мамолики ИДМ ва бо 79 мамолики хориҷи дур суръат гирифт.

Нишондиҳандаҳои гардиши савдои хориҷии ҷумҳурӣ 9,7 фоиз афзоиш ёфта, маблағи 2429,1 млн. доллари ШМА-ро ташкил намуд. Дар баробари ин, ҳаҷми содирот дар давоми нимсолаи аввали соли равон тамоюли пастравӣ дошт, ки он асосан аз коҳиш ёфтани нархҳои ҷаҳонӣ ба маҳсулотҳои асосии содироти кишвар – алюминий ва нахи пахта вобаста буд. Ҳамзамон бояд қайд кард, ки дар ин давра суръати пастравии ҳаҷми содирот то андозае кам гардида, нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 97,5 фоиз ва ҳаҷми он аз рӯи арзиш 669,6 млн. доллари ШМА-ро ташкил намудааст.

Дар ин росто идоракунии самаранокии молияи давлатӣ зерин назорати доимӣ қарор дошта, иҷроиши нақшаи Бюҷети давлатӣ ба андозаи 102,4 фоиз таъмин ва ба он зиёда аз 4287,2 млн. сомонӣ маблағ ворид гардад, ки ин нисбат ба нақша 100,3 млн. сомонӣ зиёд мебошад.

Қисми хароҷоти Бюҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар нимсолаи якуми соли ҷорӣ бо назардошти маблағҳои махсус, лоиҳаҳои инвеститсионӣ ва қарзи давлатӣ ба маблағи 4,0 млрд. сомонӣ ё худ ба андозаи 92,3 фоиз иҷро гардидааст.

Андозаи номиналии музди меҳнати миёнамоҳона дар моҳҳои январ-майи соли 2012-ум 527 сомони ро ташкил намуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли

гузашта 25,3 фоиз зиёд ва рушди воқеии он 18,2 фоизро дар бар мегирад (дар ҳамин давраи соли 2011-ум 8,3 фоиз мебошад).

Аз ҳисоби ҳамаи манбаҳои маблағгузорӣ, маблағҳои асосӣ дар ҳаҷми 1707,1 млн. сомонӣ, аз ҷумла 1033,4 млн. сомонӣ мансубияти истеҳсолидошта азхуд карда шудааст, ки ин нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта мутаносибан 88,5 ва 89,1 фоизро ташкил медиҳад.

Аз ҳаҷми умумии маблағҳои асосӣ 60,5 фоизи он дар сохтмонҳои иншоотҳои таъиноти истеҳсолидошта аз худ шудааст.

Тамоюли коҳишёбии ин нишондод агар аз як тараф ба нишондодҳои баланди соли гузашта, ки соли қашнгирии 20 солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ба истифода додани иншоотҳои қашнӣ вобастагӣ дошта бошад, аз дигар ҷониб боздошт гардидани ҳаракати нақлиёти роҳи оҳан тавассути ҳудуди кишварҳои ҳамсоя таъсири манфии худро расонидааст. Аз сабаби дар мӯҳлатҳои муқарраргардида ворид нагардидани масолеҳи сохтмонӣ, техникаю таҷҳизот, сӯзишворӣ ва равшанҳои молидани ҷараёни корҳои сохтмонӣ халалдор ва азхудкунии маблағҳои барои ин мақсад пешбинишуда таъмин нагардид.

Дар солҳои охир дигаргуниҳои мусбӣ дар фаъолияти сармоягузорӣ мушоҳида гардидаанд. Масалан, ҳаҷми маблағгузориҳо ба сармояи асосӣ дар панҷ соли охир зиёда аз 5 маротиба афзуд. Дар ҷумҳурӣ барои беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва зиёд ворид гардидани сармоягузориҳои хориҷӣ корҳои зиёде анҷом дода шуд ва дар ин самт дигаргуниҳои кулلى ба амал омадаанд.

Бо мақсади беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ Қонуни нави Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сармоягузорӣ» ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ» қабул карда шуд, ки барои ҳимояи ҳуқуқи манфиатҳои сармоягузорони хориҷӣ ва ватанӣ равона карда шудааст.

Дар ҷумҳурӣ ҷаҳор минтақаи озоди иқтисодӣ аз ҷумла минтақаҳои озоди иқтисодии «Суғд» дар шаҳри Хучанди вилояти Суғд, «Панҷ» дар ноҳияи Қумсангир, «Данғара» дар ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон ва «Ишкошим» дар ноҳияи Ишкошими Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон таъсис дода шуд.

Дар минтақаҳои озоди иқтисодӣ то ба имруз (01.07.2012) 26 субъект тибқи бизнес-нақша бо сармоягузориҳои ба маблағи зиёда аз 72 млн. долл. ИМА ба қайд гирифта шудааст, ки бояд дар мӯҳлати 3 соли аввали бақайдгирӣ тибқи лоиҳаҳои сармоягузорӣ амалӣ гардад. Аз ҷумла дар МОИ «Суғд» 18 субъект, дар МОИ «Панҷ» 6 субъект ва дар МОИ Данғара 2 субъект бояд амалӣ шавад.

Маблағи умумии портфели лоиҳаҳои инвеститсионӣ, ки бо ҷалби сармояҳои хориҷӣ дар ҷумҳурӣ амалӣ карда мешаванд, дар шаш моҳи соли 2012 – зиёда аз 1,9 млрд. долл. ШМА-ро ташкил дод.

Боби 4. Фарогирӣ ва самаранокии Барномаи давлатии сармоягузорӣ

БДС банақшагирии барномаҳои сармоягузориҳои давлатӣ бо ҷалби маблағгузориҳои хориҷӣ ва мутамарказ ба ҳисоб меравад, ки дар чорҷӯбаи молиявии воқеӣ омода гардидааст. Азбаски захираҳои молиявӣ кифоят намекунанд, БДС аз рӯи барномаҳои сармоягузорӣ афзалиятҳои микдориро муқаррар месозад. Ҳамаи барномаҳо бодарназардошти як қатор меъёрҳо баррасӣ мешаванд, то ин ки бартариати кофӣ ва сифати онҳо таъмин гардад. Бо роҳи муайян сохтани сармоягузориҳои, ки барои татбиқашон воситаҳо ҳанӯз пайдо карда нашудаанд, БДС ба сафарбар сохтани захираҳои молиявии хориҷӣ имкон медиҳад.

Дар доираи БДС мақсаду вазифаҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳияи сиёсат ва нақши танзимкунандаи он дар мавриди таҳкими сармояи мусоид барои фаъолияти бахши хусусӣ ба назар гирифта шудаанд. Вусъати иштироки бахши хусусӣ дар ҷое, ки иқтисодиёт қарор дорад, ба ташаккули даромадҳо ва паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар кишвар бештар мусоидат хоҳад кард. Лоихаҳои дар БДС воридшуда сармоягузориҳои муассисаҳои давлатӣ, идораҳо ва сохторҳои корпоративиро дар бар мегиранд. Қисми муайяни хароҷотро аз ҳисоби буҷаи давлатӣ ё аз ҳисоби кредитҳои аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон кафолатдодашуда маблағгузорӣ кардан мумкин аст. Фондҳои сармоягузорӣ метавонанд дорои хароҷоти оперативӣ ва кӯмакҳои техникӣ бошанд, ба шарте ки онҳо қисми ҷудонашавандаи лоиха ба ҳисоб раванд. Лоихаҳои алоҳида оид ба кӯмакҳои техникӣ ба таври алоҳида пешниҳод шудаанд.

Боби 5. Ҳолатҳои макроиқтисодӣ ва Барномаи давлатии сармоягузорӣ

Хароҷот ба БДС қисми ҷудонашавандаи хароҷоти миёнамӯҳлат дар чорчӯбаҳои буҷавӣ (минбаъд - ҲММЧБ) ба ҳисоб мераванд. ҲММЧБ бояд ҳамаҷониба бошад ва нишондиҳандаҳои банақшагирифташудаи иқтисодиёт, ӯҳдадориҳои қарзӣ ва тадбирҳои сиёсати иқтисодиро, ки дар Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ ба таври васеъ ба назар гирифта мешаванд, ба инобат гирад. Хароҷоти буҷет рушди иқтисодии банақшагирифтаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва таваррумро барои солҳои минбаъда инъикос менамоянд. Дар ҷараёни ин давра афзоиши хароҷоти буҷет, асосан дар бахшҳои энергетика, нақлиёт, маориф, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ пешбинӣ шудааст. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷараёни омодагии буҷети кишварро таҳким мебахшад, то ин ки мақсаднокии хароҷот ва назорати хароҷоти маблағҳои буҷетиро, ки барои паст кардани сатҳи камбизоатӣ ҷудо шудаанд, беҳтар намояд.

Мутобиқи сиёсати иқтисодӣ ва молиявии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар чорчӯбаи механизми маблағгузорӣ бо мақсади паст кардани сатҳи камбизоатӣ ва мусоидат ба рушди иқтисод: сиёсати макроиқтисодӣ ва тадбирҳои молиявӣ дар ҷараёни давраи миёнамӯҳлат барои татбиқи самаранокии сиёсат, рушди устувори иқтисодӣ, қурби мӯътадили мубодилавӣ ва сатҳи пасти таваррум равона хоҳад гашт.

Ҳукумати Тоҷикистон ҳамаи қарзҳои берунаи давлатиро таҳти назорат қарор додааст ва ҳар се моҳ маълумотро дар бораи қарзи хориҷӣ дар воситаҳои ахбори омма ҷой медиҳад.

Фасли II. Барномаи давлатии сармоягузори, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015

Боби 6. Маблағгузори Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015

Манбаъҳои маблағгузорӣ барои сармоягузориҳои давлатиро фондҳои донорҳо, буҷети давлатӣ ва дигар манбаъҳо фаро мегиранд. Лоихаҳои қарзӣ ва лоихаҳои грантӣ дар доираи БДС дар се бахш гурӯҳбандӣ шудаанд;

а) лоиҳаҳое, ки маблағгузориашон тасдиқ шудааст (бо донорҳо шартномаҳо имзо шудаанд);

б) лоиҳаҳои як қисми маблағгузориашон тасдиқшуда ё бе ягон маблағгузорӣ, ки барои онҳо фондҳо ҷустуҷӯ мешаванд, (баъзеи онҳо дар марҳилаи гуфтушунид бо донорҳои муайяншуда қарор доранд);

в) лоиҳаҳои нав оид ба грантҳо, ки дар хусуси маблағгузори онҳо гуфтушунид нашудааст. Ҷадвалҳо бо маълумотҳо дар бораи лоиҳаҳои қарзӣ ва ҷадвалҳои лоиҳаҳои грантӣ дар шакли Замимаҳои 3, 4 ва 5 ба ҳуҷҷати мазкур тайёр шудаанд.

Замимаи 3 – Лоиҳаҳои маблағгузориашон таъминшуда

Замимаи 4 – Лоиҳаҳои ба маблағгузорӣ эҳтиёҷдошта

Замимаи 5 – Пешниҳодҳои нав оид ба грантҳо

Боби 7. Ҷараён ва сохтори Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015

Моҳи январи соли 2012 вазорату идораҳои дахлдори Ҷумҳурии Тоҷикистон дархост намуданд, ки пешниҳодҳои оид ба лоиҳаҳои нав ирсол намоянд, то ки ҳангоми таҳияи ҳуҷҷатҳои БДС барои солҳои 2013-2015 пешниҳодҳои онҳо ба инobat гирифта шавад. Тамоми пешниҳодҳои манзургардида дар аввали моҳи феввали соли 2012 дастрас гашта, баъд аз ин бо намояндагони идораҳои давлатӣ бо мақсади дақиқ сохтани маълумоти пешниҳодшуда ва муайян намудани лоиҳаҳои афзалиятноки онҳо вохӯриҳо гузаронида шуданд.

Тамоми пешниҳодҳои нави манзуршуда ба таври мухтасар шарҳ ёфта, аз ҷараёни интиҳоб гузаштанд, то ки дараҷаи афзалиятнокии лоиҳаҳои дохилшуда барои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин гардад. Барои муайян кардани афзалиятнокии лоиҳаҳои нав пешниҳодшуда меъёрҳои зерин истифода бурда шуданд:

Мулоҳизаҳои стратегӣ:

Оё лоиҳа стратегияи умумии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро нисбат ба рушди иқтисодӣ инъикос мекунад ва бо мақсаду вазифаҳо ва стратегияи бахш мутобиқат менамояд?

Стратегияи умумии рушди иқтисодӣ дар санадҳои мухталифи давлатӣ ба таври дақиқ ифода гардидааст, ки дар байни онҳо Ҳуҷҷати стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ мавқеи асосӣ дорад. Стратегияи бахш дар таҳрири дуюми ин ҳуҷҷат таҳти унвони «Тадбирҳои сиёсат ва стратегия дар бахш» ифода ёфтааст. Ин стратегияи бахшҳо дар асоси ҳуҷҷатҳои гуногуни аз вазорату идораҳои дахлдори Ҷумҳурии Тоҷикистон воридгардида ва дар ҷараёни вохӯриҳои гузаронидашуда таҳия шудаанд.

Мураттаб сохтани лоиҳаҳо:

Оё лоиҳаҳои пешниҳодшуда ба тарзи зарурӣ мураттаб гаштаанд?

Дар ҷараёни интиҳоб ба сифати лоиҳаҳои пешниҳодшуда диққат дода шуд. Бисёр лоиҳаҳои пешниҳодшуда мувофиқи тартиботи муқарраргашта мураттаб нашудаанд, аз ин лиҳоз нисбат ба **бароварди хароҷоти** пешниҳодшуда саволҳо пайдо мешаванд.

Асоснокии иқтисодӣ:

Оё тамоми хароҷот ва даромадҳои вобаста ба лоиҳа дуруст ҳисоб карда шудаанд? ва ягон ҳуҷҷате, ки ҳисоботи онҳоро тасдиқ мекунад, вуҷуд дорад? Асосноксозии техникуию иқтисодӣ сурат гирифтааст? Ғайр аз ин, оё Ҳукумат барои лоиҳа ягон масъулияте ба дӯш хоҳад дошт ё тамоми масъулият ба зиммаи бахши хусусӣ вогузор карда мешавад?

Дар сурати мавҷуд набудани асоснокӣ тавсия дода шуд, ки асосноксозии техникуию иқтисодӣ гузаронида шавад.

Иқтидор оид ба татбиқи лоиҳаҳо:

Оё агентии иҷрокунандаи лоиҳа барои татбиқи он иқтидор дорад? Оё инфрасохтори зарурии ёрирасон вуҷуд дорад? Оё зарурати тағйир додани санадҳои қолабии танзимкунанда мавҷуд аст?

Иқтидори иҷрошавӣ дар давраи гузаронидани асосноксозии техникуию иқтисодии лоиҳаҳо аз нав дида баромада мешавад.

Оқибатҳои экологӣ ва иҷтимоӣ:

Оё ягон оқибатҳои экологӣ ва ё иҷтимоӣ баррасӣ шудаанд?

Лоиҳаҳои инвестиционӣ бояд бо қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳифзи муҳити зист ва стандартҳои экологии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ гардонидани шаванд.

Боби 8. Рамзҳои Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015 ва таснифи соҳаҳо

Ба ҳар лоиҳа дар доираи ҳуҷҷати БДС бо мақсади гурӯҳбандӣ рамз ҷудо шудааст. Рамзҳо аз се ҳарф иборатанд ва баъди онҳо ду адад меояд. Ихтисороти иборат аз се ҳарф гурӯҳи соҳаро муайян менамояд. Як қатор ҷадвалҳои ҷамъбасти ба соҳаҳо мутобиқаткунанда мураттаб гаштаанд. Бахшҳои асосӣ ва ихтисороти рамзӣ дар поён оварда мешаванд.

Ҷадвали№2

Соҳа	Рамзҳои гузошташуда
Идоракунии иқтисодӣ	ECM
Кишоварзӣ	AGR
Ирригатсия	IRW
Таъминоти об ва канализатсия	WSS
Энергетика	ENE
Нақлиёт	TRA
Экология	ECO
Маориф	EDU
Нигоҳдории тандурустӣ	HEA
Рушди бахши хусусӣ	PSD
Бахшҳои хурд ва дигар	MUL

Боби 9. Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015 (қисмати қарзӣ)

Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015 – 111 лоиҳаро бо маблағи умумии 15,2 млрд. долл. ШМА дар бар мегирад. Аз ин 26 лоиҳаи амалкунанда бо маблағи умумии 1,1 млрд. долл. ШМА ва 84 лоиҳаи нав бо маблағи 14,1 млрд. долл. ШМА ҳисоб меёбанд. Барои се соли дарназардошта маблағгузорӣ дар ҳаҷми 3,9 млрд. долл. ШМА муайян шудааст.

Чадвали 3 «БДС барои солҳои 2013-2015» сармоягузориҳои БДС-ро бо ифодаи соҳаҳо ва солҳо нишон медиҳад. Рақамҳои аз рӯи ҳар як соҳа овардашуда лоиҳаҳоеро, ки дар давраи татбиқ қарор доранд (бо маблағгузорӣ таъмин шудаанд) ва лоиҳаҳои навро (баъзеи онҳо манбаъҳои муайяни маблағгузорӣ доранд), фаро мегиранд. Дар байни лоиҳаҳои нав чунин лоиҳаҳо ҳам ҳастанд, ки ба таври расмӣ тасдиқ нашудаанд ва онҳо лоиҳаҳои афзалиятдошта мебошанд.

Илова бар ин, бо мақсади хубтар таъмин намудани эҳтиёҷоти лоиҳаҳои нав Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тамоми чораҳои барои ҷалби маблағҳои грантӣ андешида истодааст.

Чадвали 3: Тақсими маблағҳои қарзии Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015 аз рӯи соҳаҳо

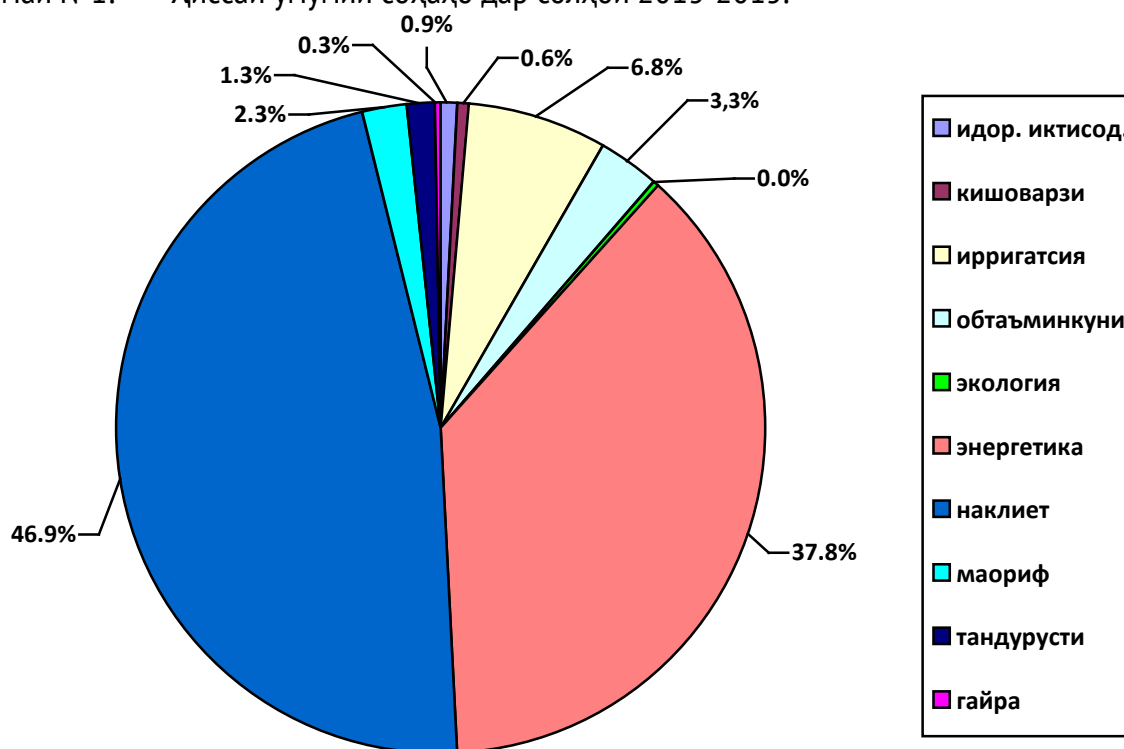
(бо ҳаз. доллари ШМА)

Соҳа	2013	2014	2015	Ҷамъ дар солҳои 2013-2015
Идоракунии иқтисодиёт	9 000,00	12 538,00	12 695,00	34 233,00
Кишоварзӣ	15 242,00	4 707,00	4 000,00	23 949,00
Ирригатсия ва таъминоти деҳот бо об	8 850,00	101 900,00	151 505,00	262 255,00
Таъминоти об ва канализатсия	28 009,00	43 627,00	53 600,00	125 236,00
Экология	1 182,00	155,00	-	1 337,00
Энергетика	92 184,00	667 520,00	702 490,00	1 462 194,00
Нақлиёт	368 242,00	739 216,00	707 833,00	1 815 291,00
Маориф	7 033,00	31 423,00	50 021,00	88 477,00
Ниғаҳдории тандурустӣ	9 618,00	16 900,00	21 744,00	48 262,00
Бахшҳои хурд ва дигар	-	2 200,00	8 800,00	11 000,00
Ҷамагӣ	539 360,00	1 620 186,00	1 712 688,00	3 872 234,00

Чадвал соҳаҳои инфрасохтор, аз ҷумла энергетика ва нақлиётро фаро мегирад, ки онҳо асоси лоиҳаҳои тамоми давраи 3-соларо ба маблағи умумии 3 277,5 млн. доллари ШМА ё 84,64 Ҷоизи маблағи умумиро ташкил медиҳанд. Дар ин ҷо низ рақамҳо оид ба лоиҳаҳои асосӣ, ки бо қарз таъмин шудаанд ва ҳоло дар ҷараёни иҷро мебошанд, дохил карда шудаанд. Ин лоиҳаҳои сармоягузорӣ ба барқарорсозии соҳаҳои энергетика ва нақлиёт равона карда шудаанд. Инфрасохтор, ки дар ҳолати хуб нигоҳ дошта шудааст, ба баланд шудани маҳсулнокии ва рушди иқтисодии тамоми соҳаҳо, таъмини дастрасӣ ба бозорҳо, ба рақобат ва ғайраҳо бахши хусусӣ кӯмак мерасонад.

Ҳуҷҷати стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ эътироф менамояд, ки инфрасохтор дастрасии аҳолии камбизоатро ба об, қувваи барқ ва нақлиёт осон мегардонад. Лоиҳаҳои соҳаи иҷтимоӣ, ки ба он тандурустӣ, маориф, таъминоти об ва канализатсия дохиланд, 6,76 Ҷоизи маблағи умумиро ташкил медиҳанд ва ба 261,97 млн. доллари ШМА баробаранд. Ва дар охир лоиҳаҳои соҳаҳои кишоварзӣ, обёрӣ ва таъминоти оби деҳот 286,2 млн. доллари ШМА ё 7,39 Ҷоизи маблағи умумиро ташкил медиҳанд.

Диаграммаи №1: Ҳиссаи умумии соҳаҳо дар солҳои 2013-2015.

Чадвали 4. «Манбаъҳои маблағгузорӣ» сарчашмаҳои воқеии маблағгузорию нишон медиҳад. Таҳти банди «Маблағгузорию хориҷӣ» манбаъҳои тасдиқ шудаанд, ки онҳо дар ҷараёни муҳокима ҳастанд, инчунин он лоиҳаҳо, ки ба маблағгузорӣ эҳтиёҷ доранд, дохил шудаанд. Лоиҳаҳои амалкунанда ва нави соли 2013, ки барои маблағгузорӣ аз манбаъҳои хориҷӣ ва дохилӣ пешбинӣ шудаанд 599,36 млн. доллари ШМА-ро ташкил медиҳанд.

Чадвали №4. Манбаъҳои маблағгузорӣ

(ҳаз. доллари ШМА)

Манбаъҳо	2013	2014	2015	Ҳамагӣ дар солҳои 2013-2015
Маблағгузори хориҷӣ	490132,20	1428910,20	1556403,20	3475445,60
Қарз	389516,20	1224553,20	1480673,20	3094742,60
Грант	100616,00	204357,00	75730,00	380703,00
Маблағгузори дохилӣ	49227,80	191275,80	156284,80	396788,40
Буҷет	43991,80	90413,80	102884,80	237290,40
Манбаъҳои дигар	5236,00	100862,00	53400,00	159498,00
Ҳамагӣ	539360,00	1620186,00	1712688,00	3872234,00

Як қатор лоиҳаҳо, ки ба Барномаи давлатии сармоягузорӣ дар солҳои 2013-2015 дохил шудаанд, аз ҳаҷми умумии маблағҳои берунаи қарзӣ барои соли 2013 ҷудошуда, ки 47,2 млн. долл. ШМА-ро ташкил медиҳад, ҳамчун қарзи бевоситаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд ҳисоб карда нашавад.

Ба рӯйхати чунин лоиҳаҳо метавон инҳоро дохил кард: «Кам намудани талафоти қувваи барқ дар вилояти Суғд», Сохтмони хатти барқи Тоҷикистону Афғонистон», лоиҳаи «Иваз намудани таҷҳизоти тақсимоти НБО-и Норақ (ОРУ-220 кВ). ва маблағгузори иловагӣ барои «Лоиҳаи энергетии хусусии Помир», «Сохтмони ХИБ баландшиддати 500 кВ НТЧ», «Азнавбарқарорсозии зеристгоҳи Регар 500кВ» ва «Эҷоди системаи ягонаи шимоли Ҷумҳурии Тоҷикистон». Баргардонидани қарз оид ба ин лоиҳаҳо ба ШСҲК «Барқи Тоҷик» ва Ширкати хусусии Помир вогузошта шудааст, яъне ин қарзҳо аз ҳисоби буҷети Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд пардохт карда нашаванд.

Фасли III. Бахши сохтмони асосӣ (маблағҳои асосии мутамарказ) барои солҳои 2013-2015

Боби 10. Муқаддима

Бахши сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015, ки аз ҳисоби маблағҳои буҷети давлатӣ маблағгузорӣ мешаванд, сохтмони иншоотҳоеро дар бар мегиранд, ки аз ҳисоби маблағҳои мутамаркази буҷети давлатӣ маблағгузорӣ мешаванд.

Дар солҳои 2013-2015 барои сохтмони иншооти аз ҳисоби буҷети давлатӣ сохташаванда маблағҳо дар ҳаҷми 6521,3 млн. сомонӣ пешбинӣ шудааст.

Сохтмони иншооти пешбинишуда асосан соҳаҳои энергетика, нақлиёт, ирригатсия, кишоварзӣ, илм, маориф, тандурустӣ, фарҳанг, сохтмони манзил, сохтмони коммуналӣ ва дигар соҳаҳо дар бар мегиранд.

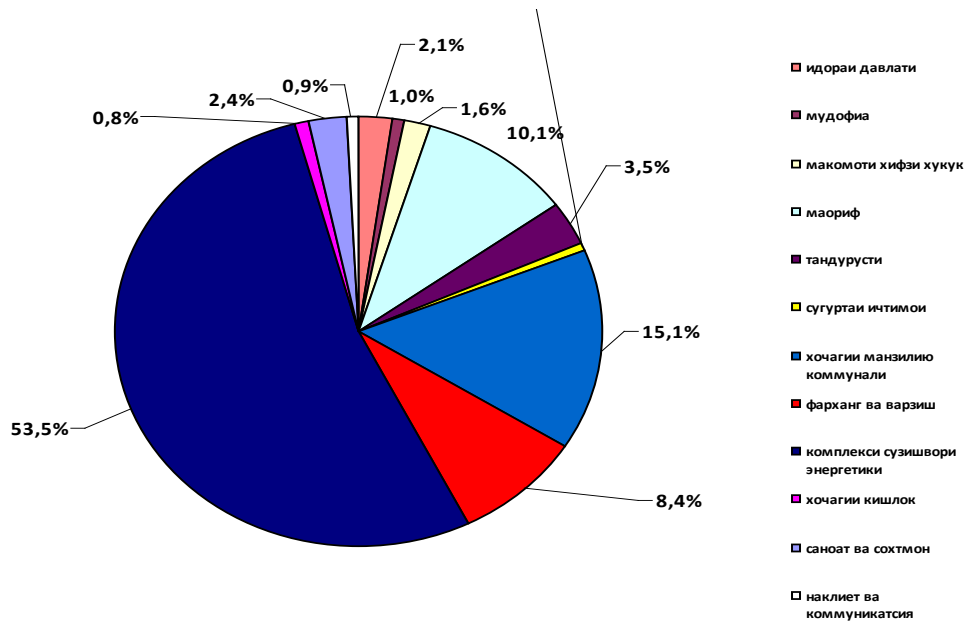
Бунёди иншооти банақшагирифташуда бо дарназардошти афзалиятнокии онҳо дар асоси дастуру супоришҳои Сарвари давлат, ки дар Паёми наватӣ ба Маҷлиси Олии кишвар баён гардидааст, инчунин дар асоси қарору, фармоишҳо ва барномаҳои қабулнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва пешниҳодҳои вазорату идораҳои ҷумҳурӣ интихоб гардидаанд.

Боби 11. Бахши сохтмони асосӣ (маблағҳои асосии мутамарказ) барои солҳои 2013-2015

Дар соли 2013 аз ҳисоби маблағҳои буҷети давлатӣ 2268,3 млн. сомонӣ аз ҷумла, дар соҳаҳои энергетика ба маблағи 1212,7 млн. сомонӣ, нақлиёт ва коммуникатсия 20,0 млн. сомонӣ, хоҷагии қишлоқ 17,0 млн. сомонӣ, маориф 230,1 млн. сомонӣ, тандурустӣ 80,1 млн. сомонӣ, саноат ва сохтмон 55,1 млн. сомонӣ, мудоғиба 23,2 млн. сомонӣ, фарҳанг ва варзиш 191,3 млн. сомонӣ, ва дигар соҳаҳо 438,8 млн. сомонӣ пешбинӣ шудааст.

Дар соли 2013 ҷудо намудани маблағҳо дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 августи соли 2008, №436 «Дар бораи Барномаи давлатии сохтмон, таъмиру азнавсозии мактабҳо барои солҳои 2008-2015, ки дар хонаҳои шахсӣ, вагонхонаҳо, биноҳои маъмурию ҷойҳои ҷамъиятӣ ҷойгиранд», қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои рушди ноҳияҳои Балҷувон (аз 03.07 соли 2002, №276), Темурмалик, (12.10 соли 2000 №407), Нуробод (31.08 соли 2004, №362), Мурғоб (02.04 соли 2005, №127), Мастчоҳ (13.08. соли 2008, №399), Шаҳринав (31.08 соли 2007, №450) ва шаҳрҳои Роғун (06.09 соли 2002, №365), Кӯлоб (10.05 соли 2005, №179), инчунин «Барномаи давлати рушди ҳудудҳои табиӣ махсус муҳофизатшаванда барои солҳои 2005-2015», «Барномаи рушди хоҷагии ҷангали Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2006-2015» (31.10 соли 2005, №396) ва «Барномаи беҳтар намудани таъмини аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо оби тозаи нӯшокӣ барои солҳои 2007-2020» (02.12 соли 2006, №514), «Дар бораи Барномаи таъмини беҳатарӣ аз сӯхтор дар давраи солҳои 2008-2012» (01.11 соли 2006, №486), «Дар бораи тасдиқи Барномаи барқарорсозии стансияҳои обуҳавосанҷӣ ва дидбонгоҳҳои обченкунии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2007-2016» (07.09 соли 2006, №408) ва дигар супоришҳои Ҳукумати ҷумҳурӣ пешбинӣ шудаанд, қисман ба инбат гирифта шудааст.

Диаграммаи №2 Ҳиссаи соҳаҳо дар сохтмони асосӣ (маблағҳои асосии мутамарказ) дар соли 2013

Дар соли 2013 ба истифода додани иншооти зерин дар назар аст:

- сохтмони бинои нави таълимии панҷошӯнаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории ба номи С.Айнӣ
- сохтмони маҷмӯи Гимназияи президентӣ барои 640 хонанда дар шаҳри Кӯлоб
- сохтмони бинои беморхонаи марказии ноҳияи Ашт
- сохтмони бинои маъмурӣ дар н. Рашт
- сохтмони толори варзишӣ дар ш. Хоруғ
- заминҳои нави обёришаванда 170 га, 890 га беҳтар намудани таъмини оби заминҳо ва беҳтаргардони ҳолати мелиоративии заминҳо 50 га.

Дар соли 2014 аз ҳисоби маблағҳои буҷети давлатӣ сохтмони 369 иншоот ба маблағи умумии 2585,7 млн. сомонӣ пешбинӣ шудааст.

Аз ҷумла, дар соҳаҳои энергетика ба маблағи 1102,9 млн. сомонӣ ё 42,6 Ҷоиз, соҳаи истихроҷи нафту газ 6,0 млн. сомонӣ ё 0,002 Ҷоиз, нақлиёт 21,7 млн. сомонӣ ё 0,008 Ҷоиз, ирригатсия 18,0 млн. сомонӣ ё 0,007 Ҷоиз, кишоварзӣ 1,4 млн. сомонӣ ё 0,0005 Ҷоиз, илм 3,1 млн. сомонӣ ё 0,001 Ҷоиз, маориф 323,5 млн. сомонӣ ё 12,5 Ҷоиз, тандурустӣ 72,2 млн. сомонӣ ё 2,7 Ҷоиз, сохтмони коммунали 113,9 млн. сомонӣ ё 4,4 Ҷоиз, фарҳанг 301,1 млн. сомонӣ ё 11,6 Ҷоиз, сохтмони манзил 51,2 млн. сомонӣ ё 2 Ҷоиз ва дигар соҳаҳо 570,7 млн. сомонӣ ё 22,1 Ҷоиз пешбинӣ шудааст.

Дар соли 2014 ба истифода додани иншоотҳои зерин ба нақша гирифта шудааст:

- сохтмони бинои нави таълимии Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон
- гузаронидани хатти обрасонии шаҳри Хучанд – Б.Ғафуров (6,7 км)
- қисми ҳарбии Вазорати мудофиаи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ноҳияи Мурғоби ВМКБ
- сохтмони Коҳи фарҳанг барои 700 ҷои нишаст дар ноҳияи Ҳисор

Дар соли 2015 аз ҳисоби маблағҳои буҷети давлатӣ сохтмони 334 иншоот ба маблағи умумии 1667,4, млн. сомонӣ пешбинӣ шудааст.

Аз ҷумла, дар соҳаҳои энергетика ба маблағи 26,0 млн. сомонӣ ё 2 фоиз, истихроҷи нафту газ 8,0 млн. сомонӣ ё 0,005 фоиз, нақлиёт 31,0 млн. сомонӣ ё 1,8 фоиз, ирригатсия 20,0 млн. сомонӣ ё 1,2 фоиз, кишоварзӣ 1,6 млн. сомонӣ ё 0,001 фоиз, илм 3,8 млн. сомонӣ ё 0,002 фоиз, маориф 228,5 млн. сомонӣ ё 13,7 фоиз, тандурустӣ 160,5 млн. сомонӣ ё 9,6 фоиз, сохтмони коммуналӣ 132,95 млн. сомонӣ ё 7,9 фоиз, фарҳанг 380,8 млн. сомонӣ ё 22,8 фоиз, сохтмони манзил 98,9 млн. сомонӣ ё 6,0 фоиз ва дигар соҳаҳо 575,2 млн. сомонӣ ё 34,5 фоиз пешбинӣ шудааст.

Дар соли 2015 ба истифода додани иншооти зерин ба нақша гирифта шудааст:

- сохтмони бинои нави Парлумони Ҷумҳурии Тоҷикистон
- сохтмони бинои нави Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон
- сохтмони бинои нави Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон
- сохтмони бинои нави Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон
- сохтмони бинои нави Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
- сохтмони иншоотҳои нави инфрасохтори Донишқадаи тақмили ихтисоси хизматчиёни давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон
- сохтмони Маркази варзишии бозиҳои теннис дар шаҳри Душанбе
- сохтмони бинои Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
- сохтмони Театри миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар давоми солҳои 2013-2015 аз ҳисоби маблағҳои мутамарказ сохта ва ба истифода додани манзил ба масоҳати 48,4 ҳаз. метри мураббаъ, мактабҳои таҳсилоти умумӣ барои 48753 ҷои нишастии талаба, беморхона барои 4063 кат ва дармонгоҳҳо барои 2975 қабул дар як баст, 107,15 км. хатти обгузар, 7,65 км. хатти канализатсия ва 10,57 км. хатти газ пешбинӣ шудааст.

Ҷадвали №5 Тақсими маблағҳо барои сохтмони асосӣ (маблағҳои асосии мутамарказ) аз рӯи соҳаҳо

(ҳаз. сомонӣ)

№	Соҳаҳо	Маблағзорӣ			Ҳаҷми маблағҳои асосии с. 2013-2015
		Ҳаҷми маблағҳои асосии с.2013	Ҳаҷми маблағҳои асосии с.2014	Ҳаҷми маблағҳои асосии с.2015	
1	Энергетика	1 212700	1 102 945	26000	2 341 645
2	Нақлиёт	20000	21734	31000	72 734
3	Маориф	230100	323510	228465	782 075
4	Тандурустӣ	80067	72176	160530	312 773
5	Фарҳанг ва варзиш	191270	301145	380842	873 257
6	Дигар соҳаҳо	534117	764169	840557	2 138 843
	Ҳамагӣ дар ҷумҳурӣ	2268254	2585679	1667394	6 521 327

Фасли IV. Барномаи грантҳо ва кӯмаки техникӣ барои солҳои 2013-2015

Боби 12. Муқаддима

Рӯйхати пешниҳодшавандаи лоиҳаҳо оид ба грантҳо ва кӯмаки техникӣ (ҷадвали ҷамъбастии б) дар асоси тақлифҳои пешниҳоднамудаи вазорату идораҳои давлатӣ, инчунин баъзе донорҳо мурағаб гаштааст. Дар хусуси пешниҳодҳои нав оид ба кӯмакҳои техникӣ, ки аз ҷониби идораҳои давлатӣ барои Барномаи давлатии сармоягузори мазкур пешниҳод шуда, ба маблағгузори донорҳо эҳтиёҷдоранд, маълумоти мухтасар оварда мешавад.

Боби 13. Барномаи грантҳо ва кӯмаки техникӣ барои солҳои 2013-2015

Барномаи грантҳо ва кӯмаки техникӣ аз 306 лоиҳа ба маблағи 2 127,6 млн. доллари ШМА иборат мебошад. Аз тамоми лоиҳаҳо оид ба грантҳо ва кӯмаки техникӣ дар 57 лоиҳа манбаъҳои маблағгузори муайян шудаанд, ки ин маблағҳо ё ваъда шудаанд ё амалӣ шуда истодаанд.

Лоиҳаҳо дар доираи Барномаи грантҳо ва кӯмаки техникӣ ба соҳаҳо ҷудо шудаанд. Ба соҳаҳои маориф, нигоҳдори тандурустӣ, обтаъминкунӣ ва канализатсияи шахрӣ 541,4 млн. доллари ШМА рост меояд, ки 25,44 фоизи барномаи грантҳо ва кӯмаки техникӣро ташкил медиҳанд.

Пешбинӣ шудааст, ки ба соҳаи идоракунии иқтисодӣ 98,5 млн. долл. ШМА чудо карда мешавад, ки ин қариб 4,6 фоизи ҳаҷми умумиро ташкил медиҳад.

Лоихаҳо дар доираи ин соҳа асосан ба ислоҳот дар соҳаи идоракунии давлат, ташкили иқтидор оид ба идоракунии иқтисодиву молиявӣ, инчунин идоракунии андоз ва гумрук сафарбар шудаанд (Ҷадвали 6)

Ҷадвали №6: Тақсимои Барномаи грантҳо ва кӯмаки техникӣ аз рӯи соҳаҳо

Соҳа / Лоиха	Миқдори лоихаҳо	Арзиши умумии лоихаҳо		Манбаъҳои маблағгузорӣ	
		(ҳаз. долл.ШМА)	%	Доҳили	Беруна
Идоракунии иқтисодиёт	12	98 549,90	4,63	1 330,00	97 219,90
Кишоварзӣ	30	148 436,87	6,98	3 629,00	144 807,87
Ирригатсия ва бо обтаъминкунии деҳот	39	104 583,18	4,92	1 180,00	103 403,18
Бообтаъминкунӣ ва канализатсия	51	364 322,93	17,12	5 428,00	358 894,93
Энергетика	41	453 677,10	21,32	12 200,00	441 477,10
Нақлиёт	31	679 121,60	31,92	350,00	678 771,60
Маориф	36	67 146,80	3,16	581,00	66 565,80
Ниғадорӣи тандурустӣ	24	109 893,30	5,17	0,00	109 893,30
Бахшҳои хурд ва дигар	42	101 894,51	4,79	30,00	101 864,51
Ҳамагӣ аз рӯи Барномаи Грантҳо ва Кӯмаки Техникӣ	306	2 127 626,19	100,00	24 728,00	2 102 898,19

Фасли V. Муаррифии намунаҳо барои пешниҳод ва ҷадвалҳои ҷамъбастии Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ

Дар асоси маълумоти пешниҳоднамудаи вазорату идораҳои дахлдори Ҷумҳурии Тоҷикистон бодар назардошти ин омилҳо бо мақсади таҳлил ҷадвалҳои ҷамъбасти оварда мешаванд. Шарҳи ҷадвали маълумот дар бораи лоихаҳо ва истифодабарии шакли дархостҳо барои кӯмаки техникӣ, инчунин тамоми ҷадвалҳои ҷамъбастии пешниҳодшуда дар поён оварда мешаванд.

Боби 14. Ҷадвали маълумот дар бораи лоихаҳо (ҶМЛ)

Шаклҳои барои пешниҳоди тақлифҳои лоихавӣ истифодашуда Ҷадвали маълумот дар бораи лоихаҳо номида мешаванд. Қисмати матнии БДС дар бораи мақсадҳо ва вазифаҳои лоихаҳо, маълумоти умумӣ ва асоснокии мантиқӣ, тарҳе, ки дар он қисматҳои хароҷот тавзеҳ дода мешавад, мақом, манбаъҳои маблағгузориҳои хориҷӣ, кӯмаки техникӣ ва хароҷоти ҷориро фаро мегирад.

Қисми маблағгузориҳои лоихаҳо дар ҶМЛ ба се гурӯҳ чудо мешавад. Гурӯҳи аввал буҷети берунаро дар бар мегирад. Оид ба лоихаҳое, ки дар марҳилаи иҷро ҳастанд, ин нишондод маблағгузориеро ифода менамояд, ки муайян гаштаанд ва ваъда дода шудаанд, ҳамзамон оид ба лоихаҳои нав ин маблағгузорӣ дар марҳилаи ҷустуҷӯ қарор дорад. Қисмати дуюм фондҳои, ки аз буҷаи миллӣ маблағгузорӣ мешаванд, дар назар дорад. Ин гурӯҳ асосан фонди шарикӣ (саҳми

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон) мебошад, ки аз буҷаи миллӣ ҳангоми таъмини маблағгузорӣ аз ҷониби донорҳо, ба лоиҳаҳои нав пешбинӣ шудааст, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон саҳми шарикӣ мегузорад. Гурӯҳи сеюм маблағгузориҳои фаръӣ буда, фондҳои аз дигар манбаъҳо, аз ҷумла даромадҳои бо қувваи худ бадастовардари нишон медиҳад.

Боби 15. Ҷадвали маълумот дар бораи грантҳо ва кӯмаки техникаӣ

Шакли дар лоиҳаҳои грантӣ истифодашаванда аз шаклҳои ҷадвалҳои маълумот дар бораи лоиҳаҳо фарқ мекунад. Ба қисми матни он номи лоиҳа, асоснокӣ, шарҳ ва татбиқи он дохил мешавад. Маблағгузориҳои грантӣ арзиши умумии лоиҳаро аз ҳисоби манбаъҳои хориҷӣ ва буҷаи миллӣ бе шарҳи муфассали солҳо нишон медиҳад. Чӣ тавре ки қайд шуда буд, Ҷадвали маълумотҳо дар бораи грантҳо оид ба лоиҳаҳои грантӣ дар марҳилаи татбиқ нишондиҳандаҳои фондҳои амалан ваъдашуда оварда мешавад, дар ҳолате, ки оид ба лоиҳаҳои нав онҳо ба фондҳои ҷустуҷӯшаванда ишора менамоянд.

Ҷадвали ҷамъбастии 1: Барномаи давлатии сармоягузорӣ, воситаҳои, ки ба соҳаҳо тақсим карда мешаванд

Дар Ҷадвали 1 нишондодҳои ҷамъбасти оид ба лоиҳаҳо дар марҳилаи татбиқ ва пешниҳодҳои лоиҳавии нав дар соҳаҳо оварда шудаанд.

Ҷадвали ҷамъбастии 2: Татбиқи лоиҳаҳои сармоягузорӣ дар доираи Барномаи давлатии сармоягузорӣ (то 1 июли соли 2012)

Ҷадвали 2 шарҳи мухтасари иҷроии лоиҳаҳои татбиқшавандаи Барномаи давлатии сармоягузорию инъикос менамояд.

Қайд кардан ҷоиз аст, ки дар сутуни хароҷоти ин Ҷадвал хароҷоти воқеии пешниҳоднамудаи Маркази иҷроии лоиҳаҳо ва дигар ташкилотҳои донорӣ ҷой дода шудаанд.

Ҷадвали ҷамъбастии 3: Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015.

Ҷадвали 3 рӯйхати тамоми лоиҳаҳои қарзии БДС аз рӯи соҳаҳо барои се соли БДС 2013-2015, аз рӯи категорияҳои иловагии «Амалкунанда» ва «Нав» фаро мегирад. Сутуни маблағи ҷамъбастии лоиҳа маблағи умумии барои тамоми давраи лоиҳа зарурро, ки баъзан аз давраи сесола зиёд аст, нишон медиҳад. Сутунҳои минбаъда арзиши лоиҳаро дар ҳар соли БДС ва барои се сол нишон медиҳанд. Ҳар сол ба маблағгузориҳои хориҷӣ, буҷа ва дигар манбаъҳо тақсим шудааст. Чӣ тавре ки дар боло зикр гардид, барои лоиҳаҳои амалкунанда сутунҳои маблағгузориҳои хориҷӣ, буҷа ва дигар манбаъҳоро нишон медиҳанд, ки аллакай муайян шудаанд. Барои лоиҳаҳои нав ин сутунҳо маблағгузориҳоеро нишон медиҳанд, ки дар давраи ҷустуҷӯ ё гуфтушунид қарор доранд.

Ҷадвали ҷамъбастии 4: Бахши сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015

Дар Ҷадвали 4 маълумот дар бораи тақсими 3-солаи маблағҳои фармоишгарон, ки барои сохтмони асосӣ равона мешаванд, дарҷ гардидааст.

Чадвали Ҷамъбасти 5: Барномаҳои грантӣ ва кӯмакҳои техникӣ барои
солҳои 2013-2015

Дар Чадвали 5 рӯйхати ҳамаи лоиҳаҳои амалкунанда ва нави грантӣ, ки дар давраи БДС амалӣ хоҳанд шуд, оварда мешавад. Сутунҳои ҷадвал маблағҳои умумии лоиҳаҳо, саҳми буҷаи давлатӣ, маблағгузориҳои хориҷӣ, мақоми лоиҳа, маблағи ӯҳдадорихои молиявӣ ва донорҳоеро, ки ӯҳдадор шудаанд ин маблағҳоро ҷудо намоянд, нишон медиҳанд. Рақам дар сутуни "Ҷаҳдадорихо" онро ифода мекунад, ки аз донорҳо ӯҳдадорихои қавӣ оид ба маблағгузориҳои лоиҳаи мазкур гирифта шудаанд. Агар рақам муайян шуда, донор нишон дода нашуда бошад, ин чунин маъно дорад, ки бо донорҳо гуфтушунид идома дорад, вале вай ҳанӯз ӯҳдадориҳои қатъӣ нагирифтааст.